

KHOA SƯ PHẠM ÂM NHẠC

BÀI TẬP LÝ THUYẾT ÂM NHẠC 1

GIẢNG VIÊN BIÊN SOẠN:

ThS. Mai Linh Chi

ThS. Nguyễn Thị Phương Mai

ThS. Trần Thị Thanh Hương

ThS. Nguyễn Thị Thu Trang

TỔ : LÝ THUYẾT ÂM NHẠC

Hà Nội, tháng 10 – 2020

MỤC LỤC

1. Chương 1. Âm thanh và lối ghi nhạc.....	trang 3
2. Chương 2. Nhịp - Nhịp điệu – Nhịp độ.....	10
3. Chương 3. Quãng.....	19
4. Chương 4. Hợp âm.....	24

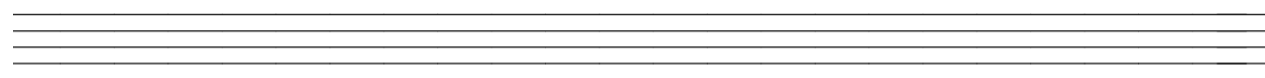
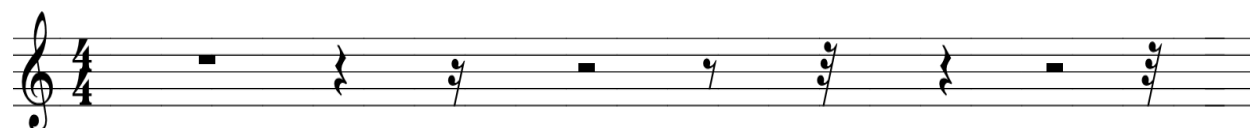
Chương 1.

ÂM THANH VÀ LỜI GHI NHẠC

Bài 1. Hãy viết ký hiệu bằng chữ vào những nốt nhạc sau:

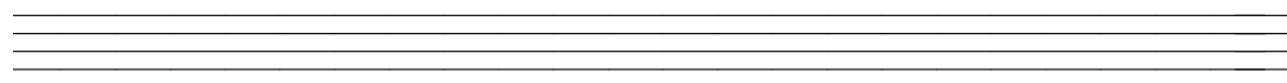

Bài 2. Thay các dấu lặng có độ dài tương ứng

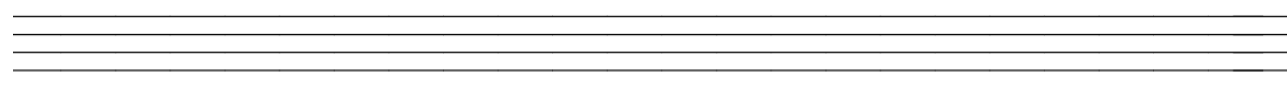

Bài 3. Hãy chuyển dòng nốt sau sang khóa pha theo đúng cao độ

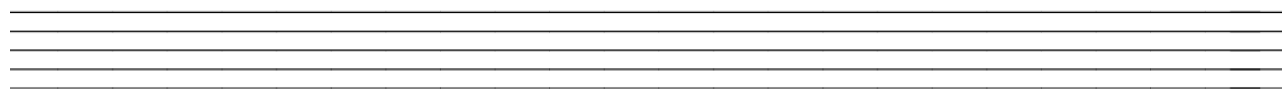
3.a.

3.b.

Bài 4. Hãy chuyển dòng nốt sau sang khóa son theo đúng ca độ

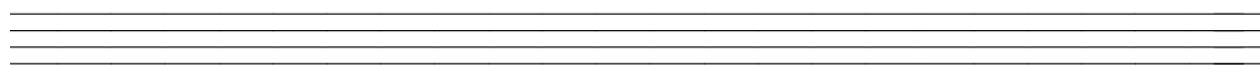
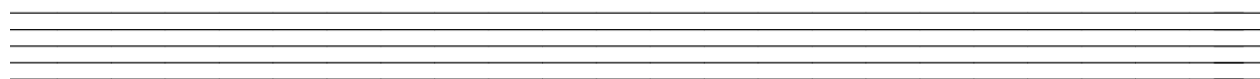
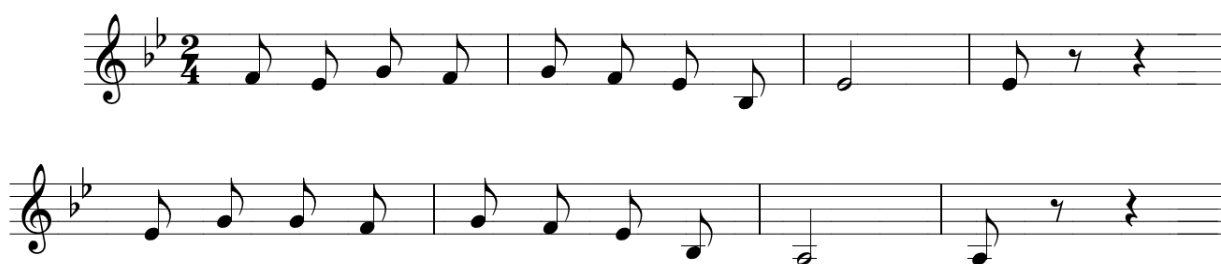
Bài 5.

5.a. Hãy chuyển giai điệu sau sang khóa pha và giữ nguyên cao độ.

Gà gáy

(Trích)

Dân ca Công Khao

5.b. Hãy chuyển giai điệu sau lên 1 quãng 8 và viết ở khóa son.

Giai điệu nhỏ

(Trích)

A.Ru – bin – xten

Bài số 6.

6.a. Từ các nốt nhạc sau hãy thành lập nửa cung diatonic

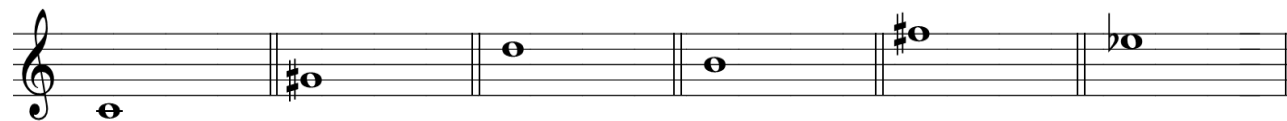

6.b. Từ các nốt nhạc sau hãy thành lập một cung diatonic

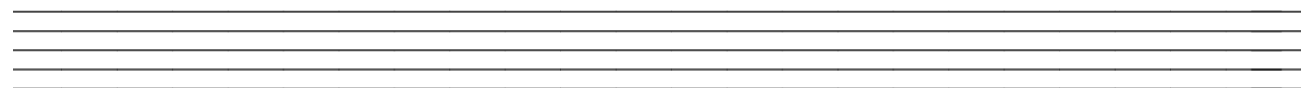

Bài 7.

7.a. Từ các nốt nhạc sau hãy thành lập nửa cung chromatic

7.b. Từ các nốt nhạc sau hãy thành lập một cung chromatic

7.c. Hãy xác định nửa cung trong giai điệu sau ở loại nào (diatonic hay chromatic)?
Viết ký hiệu các nửa cung đó.

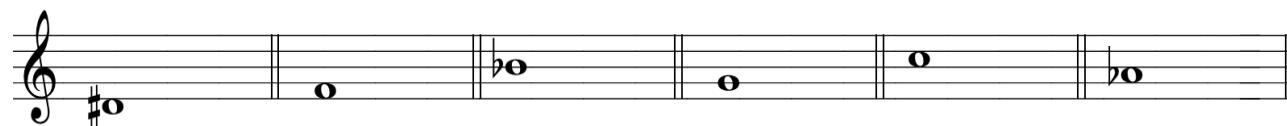
Giai điệu nhỏ

(Trích)

A.Ru – bin – xten

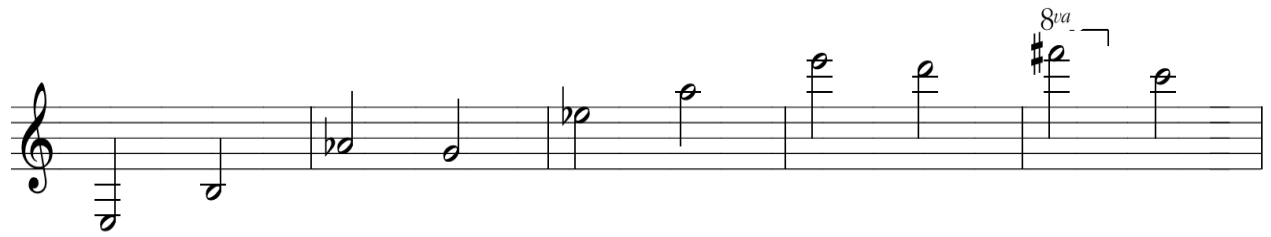
Bài 8. Hãy viết những âm thanh trùng với các âm sau đây:

Bài 9.

9.a. Hãy ký hiệu bằng chữ những nốt nhạc sau theo đúng nhóm quãng tám

9.a.1.

9.a.2.

Bài 10. Hãy viết ký hiệu bằng chữ những nốt nhạc được đánh dấu trong trích đoạn sau theo đúng nhóm quãng tám.

10.a.

Nổi vòng tay lớn

(Trích)

Sáng tác Trịnh Công Sơn

Vừa phải

Rừng núi dang tay nôi lại biển xa. Ta đi vòng tay
(Tù) Bắc vô Nam nôi liền năm tay. Ta đi từ đồng

lớn mãi để nôi sơn hà. Mặt đất bao la anh
hoang vu vượt hết núi đối. Vượt thác bao cheo leo tay

em ta vượt đèo. Gặp nhau mừng như bão cát quay cuồng trời
ta vượt đèo. Từ quê nghèo lên phố lớn năm năm nôi tròn một vòng Viết Nam. sinh.

Hết

10.a.2.

Điệu nhảy xứ Xi - xin

(Trích)

R.Schumann

Andantino quasi Allegretto

The musical score is written for piano in 6/8 time. It consists of two systems of music. The first system contains six measures, and the second system also contains six measures. The key signature has one sharp (F#). The tempo is marked 'Andantino quasi Allegretto'. There are asterisks above the first measure of each system. The music features a melody in the right hand and a bass line in the left hand, with various chords and single notes.

Bài 11. Trình bày ký hiệu quay lại trong các ca khúc sau:

11.a.

Tiếng chuông và ngọn cờ

Sáng tác: Phạm Tuyên

Nhịp đi

Trái đất thân yêu lòng chúng em xiết bao tự hào.
Thế giới quanh em bùng sáng lên mỗi sớm bình minh.

Một quả cầu đẹp tươi lung linh giữa trời cao. Trái đất chính
Bàn tay em điểm tô cho trái đất đẹp xinh. Thế giới muốn

là nhà bao gần bó thiết tha. Và bạn nhỏ gần xa đây chính gia
hoà bình và chán ghét chiến tranh. Cung hoà chung tiếng hát chúng em có

Nhanh - Nhộn nhịp

đỉnh của ta. Boong bính boong! Hỡi chuông ngân vang khắp nơi.
chung niềm tin.

Trong khúc ca đây tình yêu thương sáng ngời. Boong bính

boong! Cờ bay giữa tiếng chuông ngân. Hãy phất cao lên lá

1. cờ hoà bình. 2. ... cờ của ta.

12. Hãy chuyển những ký hiệu âm thanh bằng chữ sau đây thành nốt nhạc theo đúng nhóm quãng tám

12.a. **A¹ ; G ; as ; h ; dis² ; b¹ ; es³ ; fis² ; g¹**

12.b. **Fis ; A ; B¹ ; ges ; dis¹ ; as¹ ; gis² ; a³ ; e²**

Bài 13. Trình bày ký hiệu quay lại trong các ca khúc sau:

13.a.

Tiếng chuông và ngọn cờ

Sáng tác: Phạm Tuyên

Nhịp đi

Trái đất thân yêu lòng chúng em xiết bao tự hào.
Thế giới quanh em bùng sáng lên mỗi sớm bình minh.

Một quả cầu đẹp tươi lung linh giữa trời cao. Trái đất chính
Bàn tay em điểm tô cho trái đất đẹp xinh. Thế giới muốn

là nhà bao gần bó thiết tha. Và bạn nhỏ gần xa đây chính gia
hoà bình và chán ghét chiến tranh. Cộng hoà chung tiếng hát chúng em có

Nhanh - Nhộn nhịp

đỉnh của ta. Boong bính boong! Hối chuông ngân vang khắp nơi.
chung niềm tin.

Trong khúc ca đây tình yêu thương sáng ngời. Boong bính

boong! Cờ bay giữa tiếng chuông ngân. Hãy phất cao lên lá

1. cờ hoà bình. 2. ... cờ của ta.

13.b.

Núi vòng tay lớn

Sáng tác: Trịnh Công Sơn

Vừa phải

Rừng núi dang tay nối lại biển xa. Ta đi vòng tay
(Từ) Bắc vô Nam nối liền năm tay. Ta đi từ đồng

lớn mãi để nối sơn hà. Mặt đất bao la anh
hoang vu vượt hết núi đồi. Vượt thác cheo leo tay

em ta về. Gặp nhau mừng như bão cát quay cuồng trời
ta vượt đèo. Từ quê nghèo lên phố lớn năm tay nổi

rộng. Bàn tay ta năm nối tròn một vòng Việt Nam.
liền. Biển xanh sông gấm nối liền một vòng tử sinh.

Cờ nổi gió đêm vui nổi ngày. Dòng máu nổi con tim đồng
nổi thôn xa vời vợi. Người chết nổi linh thiêng vào

1. loại. Dựng tình người trong ngày mới. Thành phố...
đời. Và nụ... ... cười nổi trên môi. Từ...

2.

Chương 2.

NHỊP ĐIỀU – NHỊP – NHỊP ĐỘ

Bài 1. Gạch nhịp cho những dòng nốt sau đây và hãy đánh dấu phách mạnh và phách tương đối mạnh.

l.a.

l.b. **Làm bài tập**

l.c.

l.d.

l.e.

Bài 2. Ghạch nhịp cho những trích đoạn nhạc sau và đánh dấu phách mạnh, phách tương đối mạnh.

2.a.

Mưa rơi

Dân ca Xá (Tây Bắc)

Vừa phải

Mưa rơi cho cây tốt tươi búp chen lá chen cành. Rừng
(Mưa) rơi chim ướt cánh bay nó sa bầy trong rừng. Dập

đẹp trăm hoa rung ring theo gió. Bướm tung cánh bay vờn.
diu ai đi đơm cá bên suối. Nước xô nước ven bờ.

2.b. **Làm bài tập**

Ngày đầu tiên đi học

Nhạc: Nguyễn Ngọc Thiện

Thơ: Viễn Phương

Vừa phải

Ngày đầu tiên đi học, mẹ dắt em đến trường. Em
vừa đi vừa khóc, mẹ dỗ dành yêu thương. Ngày đầu tiên đi học, em
mắt ướt nhạt nhoà. Cô vỗ về an ủi, chao ôi sao thiết tha.

2.c.

Người nông dân vui tính

R.Schumann

2.d.

Khúc ca bốn mùa

(Trích)

Nhạc và lời: Nguyễn Hải

2.e.

Chàng kỹ sĩ dũng cảm

(Trích)

R.Schumann

Bài 3.

3.a. Hãy viết 10 tiết tấu có trong nhịp 2/4; 3/4; 4/4

3.b. Hãy viết 10 tiết tấu có trong nhịp 3/8; 6/8

Bài 4. Các dòng nốt sau ở nhịp 2/4, hãy kết nhóm trường độ và vạch nhịp cho các dòng nốt đó.

4.c. $\frac{2}{4}$

[illegible][illegible]

Bài 5. Các dòng nốt sau ở nhịp 3/4, hãy kết nhóm trường độ và vạch nhịp cho các dòng nốt đó.

5.a. Làm bài tập

3
4

5.b.

5.c.

5.d.

Bài 6. Các dòng nốt sau ở nhịp 3/8, hãy kết nhóm trường độ và vạch nhịp cho các dòng nốt đó.

6.a. Làm bài tập

6.b. Làm bài tập

b.c.

6.d.

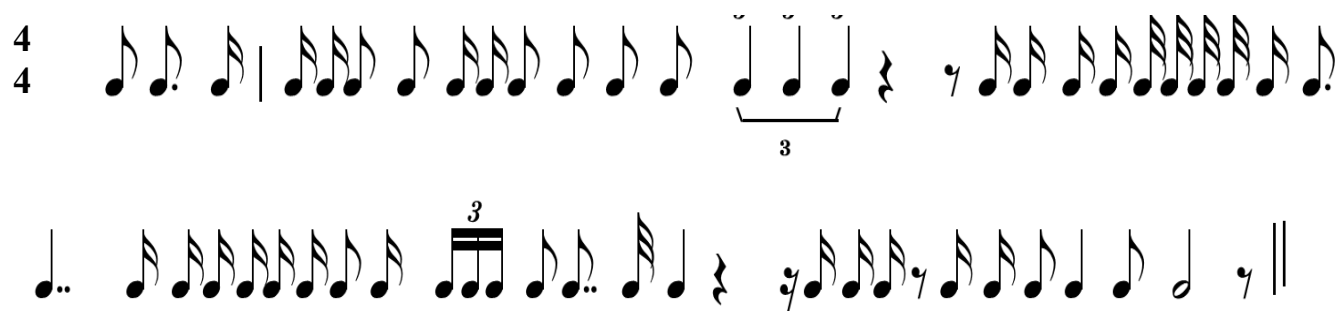
b.e.

Bài 7. Các dòng nốt sau ở nhịp 4/4, hãy kết nhóm trường độ và vạch nhịp cho các dòng nốt đó.

7.a.

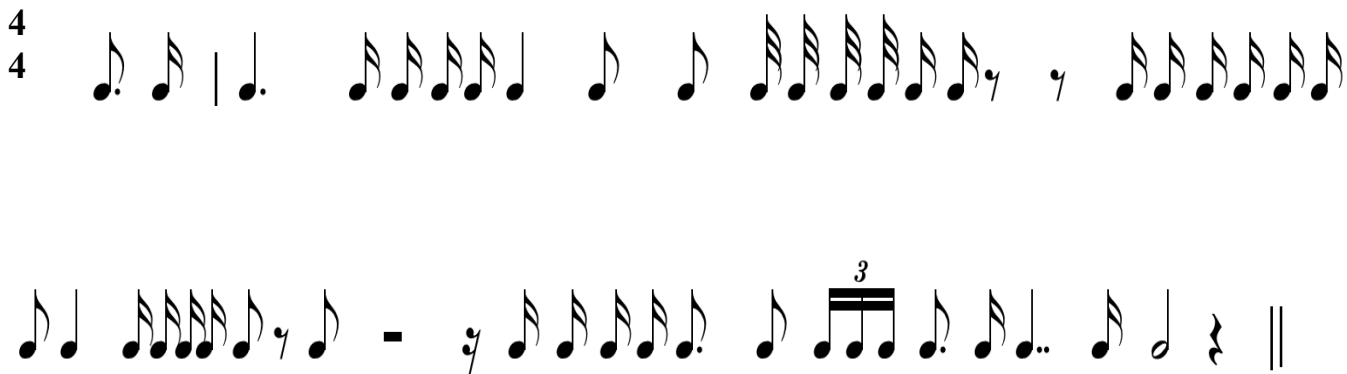
7.b.

7.c.

7.d. Làm bài tập

Bài 8. Các dòng nốt sau ở nhịp 6/8, hãy kết nhóm trường độ và vạch nhịp cho các dòng nốt đó.

8.a.

Mỗi nhóm có tổng trị trường độ bằng 1 một đen chấm dôi

8.b.

8.c.

6
8

3
2

9. Hãy kết nhóm trường độ và gạch nhịp cho giai điệu sau:

9.a.

làm bài tập

Trống cơm

(Trích)

Dân ca quan họ Bắc Ninh

9.b.

làm bài tập

Largo assai

Rimsky-Korsakov

Bài 10. Hãy xác định tiết tấu đảo phách, nghịch phách và đánh dấu điểm nhấn tiết tấu đó trong bài hát sau:

Lý ngựa ô

Dân ca Nam Bộ

Tìm tit tu o phách, nghịch phách và ánh du im nhn ca các tit tu ó

Hơi nhanh

Khớp con ngựa ngựa ô. Khớp con ngựa ngựa
 ô, ngựa ô anh khớp, anh khớp cái kiệu vàng. Ư - - -
 - Anh tra khớp bạc lục lạc đồng đen búp sen lá
 dậm, dậm cương nhuộn thấm, cán roi anh bịt đồng thoa.
 Là đưa í a đưa nàng, đưa nàng. Anh đưa
 nàng về dinh. Là đưa í a đưa nàng, đưa
 nàng. Anh đưa nàng về dinh.

Bài 11. Hãy viết các thuật ngữ chỉ nhịp độ và giải nghĩa các thuật ngữ đó. (Viết theo tốc độ tăng dần)

11.a. Viết 3 thuật ngữ ở nhóm nhịp độ chậm

.....

.....

11.b. Viết 3 thuật ngữ ở nhóm nhịp độ vừa

.....

.....

11.c. Viết 3 thuật ngữ ở nhóm nhịp độ nhanh

.....

.....

Bài tập trên đàn

Bài 1. Đánh trên đàn các nốt sau theo đúng nhóm quãng 8

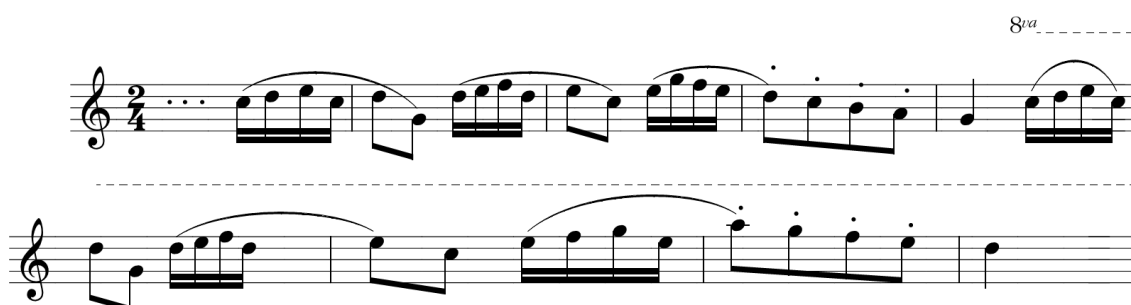
C ; c ; g ; c¹ ; fis¹ ; c² ; es² ; c³ ; g³

Bài 2. Đánh trên đàn các nốt được đánh dấu trong trích đoạn tiểu phẩm “*Điệu nhảy xứ Xixin*” viết cho piano của R.Schumann (bản nhạc trong bài 6.a.2.) theo đúng vị trí quãng 8.

Bài 3. Đánh trên đàn trích đoạn sau có ký hiệu 8va:

Sonatina C dur

F.Spindle

Chương 3.

QUÃNG

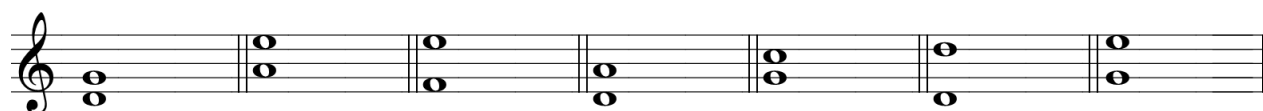
Bài 1.

1.a. Hãy xác định các quãng sau:

1.a.1. Làm bài tập

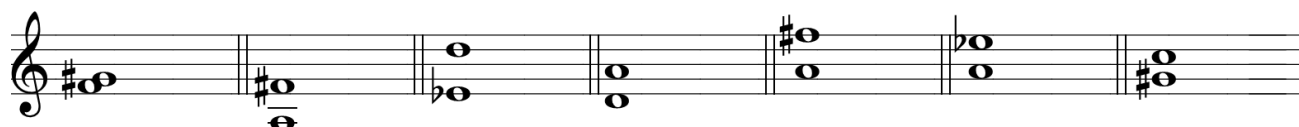
1.a.2. BTVN

✓ 1.a.3.

✓ 1.a.4.

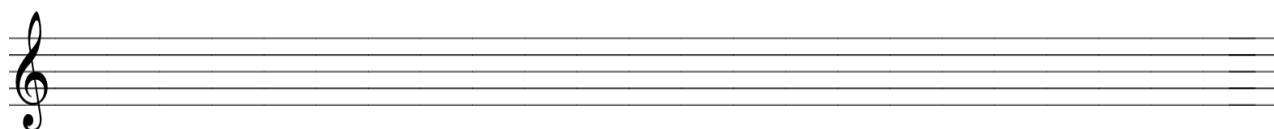

1.b. Hãy đảo các quãng ở các mục trên thành quãng đơn.

Bài 2.

2.a.1. Cho âm gốc là nốt si giáng ở quãng 8 nhỏ để thành lập các quãng sau:

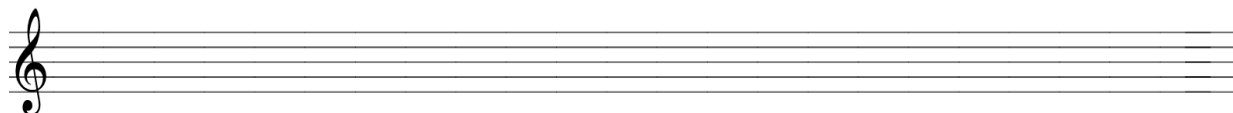
3t ; 5⁺ ; 6t ; 7T ; 4⁻ ; 2t

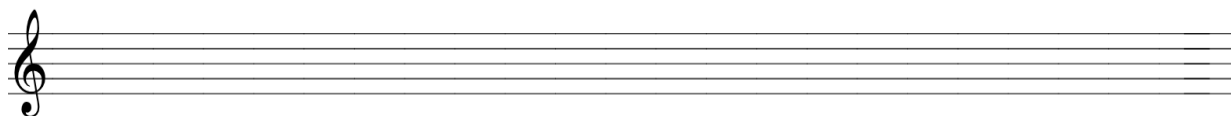
✓ 2.a.2. Đảo các quãng ở mục 2.a. thành quãng đơn

✓ 2.b.1. Cho âm ngọn là nốt mi giáng ở quãng tám thứ hai để thành lập các quãng sau:
2T ; 6T ; 5Đ ; 7t ; 3T ; 4⁺

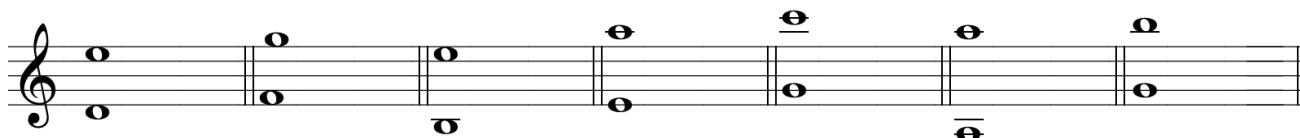
✓ 2.b.2. Đảo các quãng ở mục 2.b.1. thành quãng đơn

✓ Bài 3.

3.a. Hãy xác định các quãng sau:

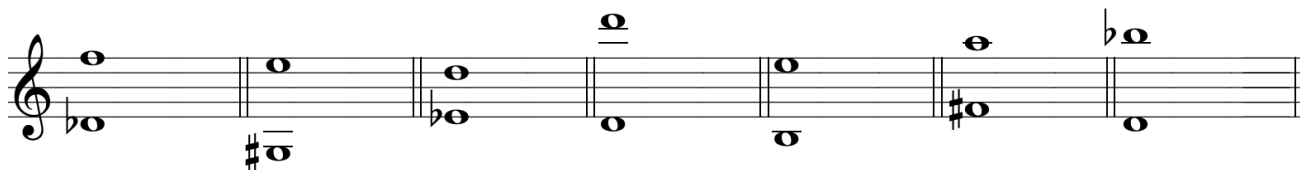
3.a.1.

3.a.2.

3.a.3. Ghép đảo thành ghép

3.b. Hãy đảo các quãng ở mục a.1. và a.2. thành quãng đơn.

3.c. Hãy đảo các quãng ở mục a.3. thành quãng ghép.

Bài 4. Xác định quãng ghép theo chiều dọc trong các tiểu phẩm sau:

Giai điệu nhỏ

(Trích)

A.Gedike

Romance

(Trích)

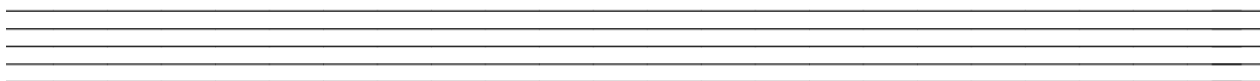
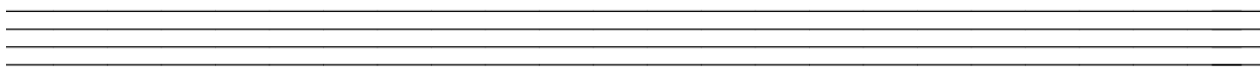
Kozeluch

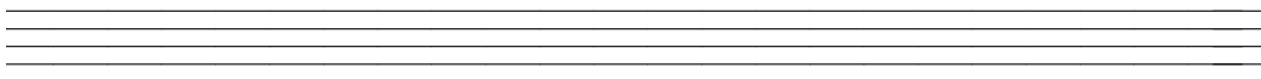
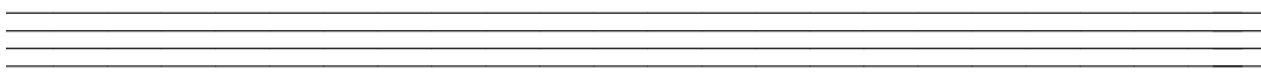
Bài 5.

a. Cho âm gốc là nốt La ở quãng tám nhỏ để thành lập các quãng sau:

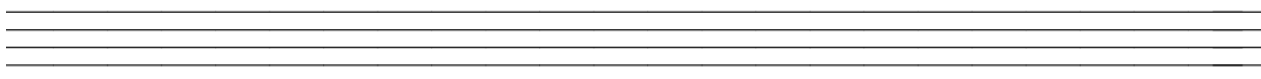
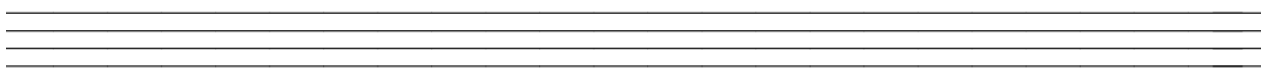
3T ; 5Đ ; 7t ; 2T ; 11Đ ; 13t ; 9⁺ ; 14⁻

A set of five horizontal lines for handwriting practice, consisting of a top line, two middle lines, and a bottom line.A set of five horizontal lines for handwriting practice, consisting of a top line, two middle lines, and a bottom line.

b. Đảo các quãng ở mục a thành quãng đơn

A set of five horizontal lines for handwriting practice, consisting of a top line, two middle lines, and a bottom line.A set of five horizontal lines for handwriting practice, consisting of a top line, two middle lines, and a bottom line.

c. Đảo các quãng ở mục a thành quãng ghép và viết trên 2 khóa

A set of five horizontal lines for handwriting practice, consisting of a top line, two middle lines, and a bottom line.A set of five horizontal lines for handwriting practice, consisting of a top line, two middle lines, and a bottom line.

Handwriting practice lines (four lines).

Handwriting practice lines (four lines).

Bài 6.

a. Cho âm ngọn là nốt Rê thăng ở quãng tám thứ 2 để thành lập các quãng sau:

4Đ ; 6t ; 7- ; 2t ; 9⁺ ; 10t ; 12⁺ ; 14T

Handwriting practice lines (four lines).

Handwriting practice lines (four lines).

b. Đảo các quãng ở mục b thành quãng đơn

Handwriting practice lines (four lines).

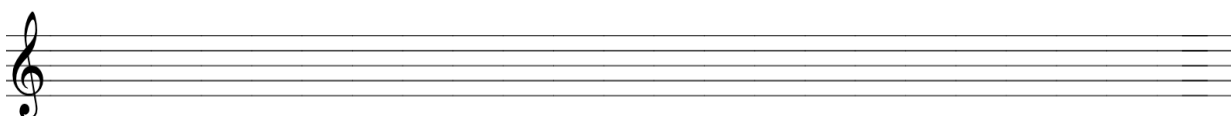
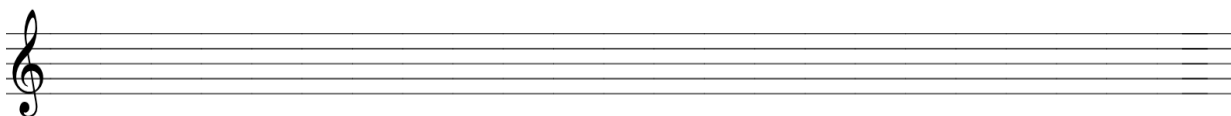
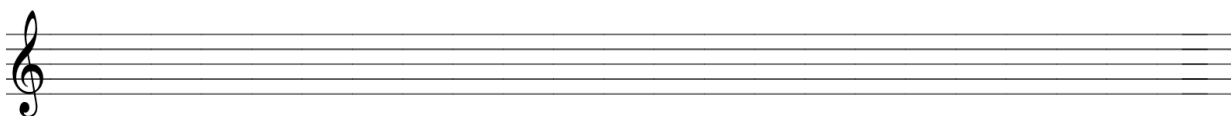
Handwriting practice lines (four lines).

Handwriting practice lines (four lines).

c. Đảo các quãng ở mục a thành quãng ghép và viết trên 2 khóa

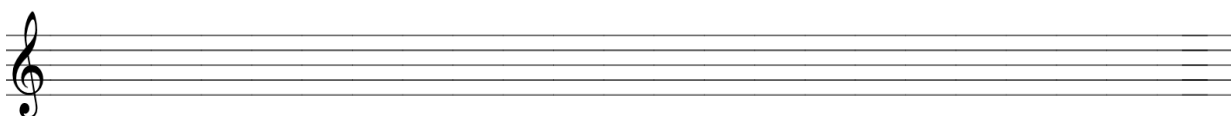
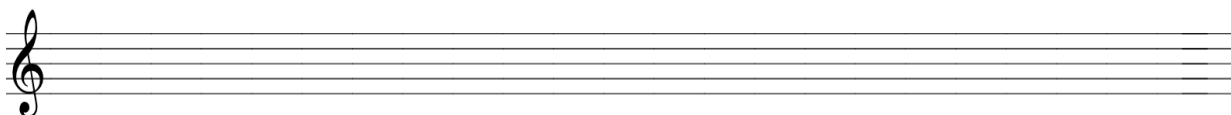
1. Hãy viết các hợp ba sau ở 3 thể: gốc, đảo 1, đảo 2 (viết đúng ký hiệu)

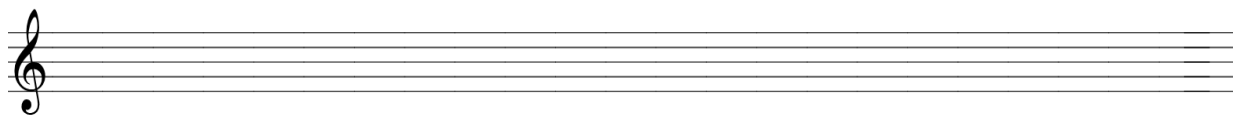
- Hợp âm Rê trưởng
- ~~X~~ - Hợp âm pha thăng thứ
- Hợp âm Son tăng
- Hợp âm Rê giảm

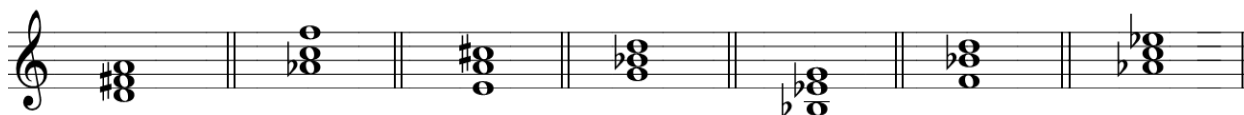
2. Cho âm gốc là nốt Son và Mi giáng ở quãng tám thứ nhất hãy viết các dạng hợp âm ba sau:

Hợp 3 trưởng, hợp âm 3 thứ, hợp âm 3 tăng và hợp âm 3 giảm
(viết đúng ký hiệu và tên gọi)

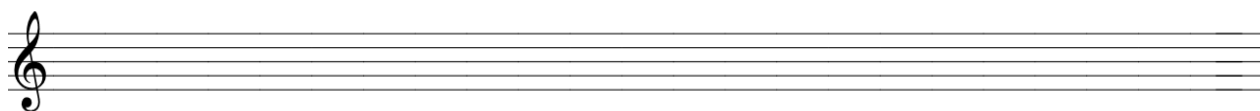
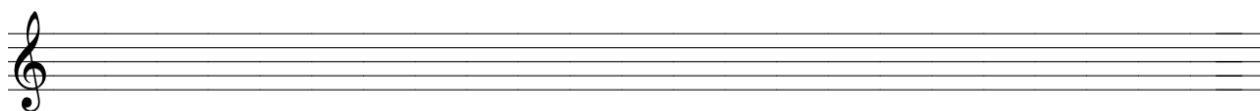
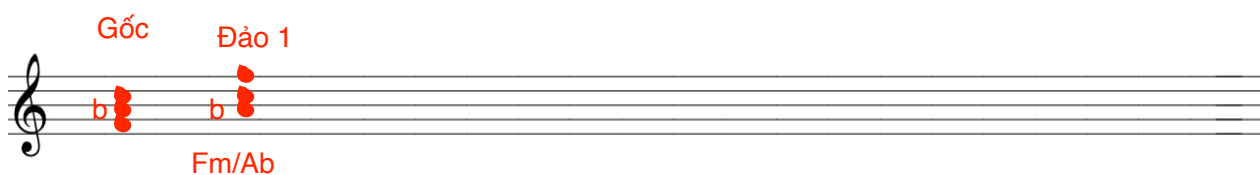

3. Hãy xác định các hợp âm ba sau: *(viết đúng ký hiệu)*

4. Hãy viết các hợp âm sau: **Tìm hợp âm ở thể gốc sau đó mới viết sang thể đảo**

a. Hợp âm Pha thứ đảo 1	e. Hợp âm La giảm đảo 2
b. Hợp âm Si giáng trưởng gốc	g. Hợp âm Mi tăng gốc
c. Hợp âm Son giảm đảo 2	h. Hợp âm Rê giáng trưởng đảo 1
d. Hợp âm Si thứ đảo 1	i. Hợp âm Son thăng thứ đảo 2

Bài 5. Hãy viết các hợp ba sau ở 3 thể: gốc, đảo 1, đảo 2 (viết đúng ký hiệu)

- Hợp âm Rê trưởng
- Hợp âm pha thăng thứ
- Hợp âm Son tăng
- Hợp âm Rê giảm

Bài 6. Cho âm gốc là nốt Son và Mi giáng ở quãng tám thứ nhất hãy viết các dạng hợp âm ba sau: (viết đúng ký hiệu và tên gọi)

Hợp 3 trưởng, hợp âm 3 thứ, hợp âm 3 tăng và hợp âm 3 giảm

Bài 7. Hãy xác định các hợp âm ba sau: (viết đúng ký hiệu)

7.a.

7.b. Xác định và viết ký hiệu hợp âm bằng nốt trong ca khúc sau:

7.b.1.

Chúc mừng sinh nhật

Nhạc: Anh

Lời: Đào Ngọc Dung

Vừa phải

Mừng ngày sinh một đoá hoa. Mừng ngày sinh một khúc ca. Mừng ngày đã sinh cho
cuộc đời một bông hoa xinh rực rỡ. Cuộc đời em là đoá hoa. cuộc đời
em là khúc ca. Cuộc đời sẽ thêm tươi đẹp vì những khúc ca và đoá hoa.

7.b.2.

Nổi vòng tay lớn

Sáng tác: Trịnh Công Sơn

Vừa phải 2/4 Em G Em

Rừng núi dang tay nổi lại biển xa. Ta đi vòng tay
(Từ) Bắc vô Nam nổi liền năm tay. Ta đi từ đồng

Am G Em G

lớn mãi để nổi sơn hà. Mặt đất bao la anh
hoang vu vượt hết núi đối. Vượt thác cheo leo tay

C Em Am G C

em ta về. Gặp nhau mừng như bão cát quay cuồng trời
ta vượt đèo. Từ quê nghèo lên phố lớn năm tay nổi

G D Bm Em **Hết**

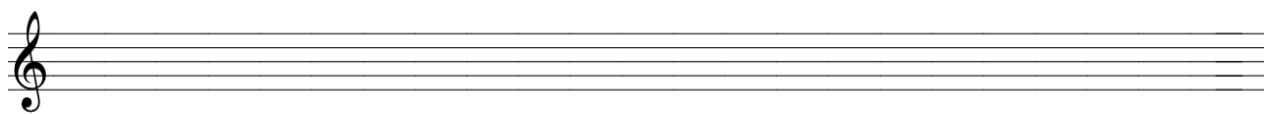
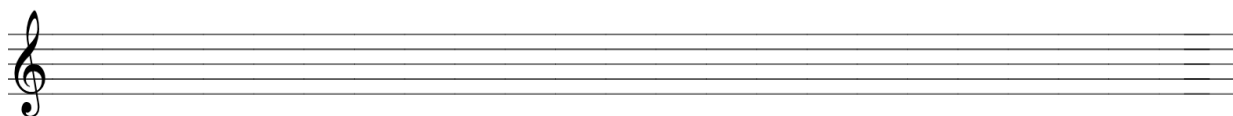
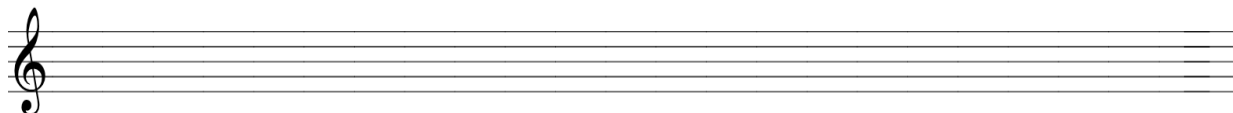
rộng. Bàn tay ta nắm nổi tròn một vòng Việt Nam.
liền. Biển xanh sông gấm nổi liền một vòng tử sinh.

8. Cho âm gốc là nốt Rê và Pha ở quãng tám thứ nhất hãy viết các dạng hợp bảy sau:

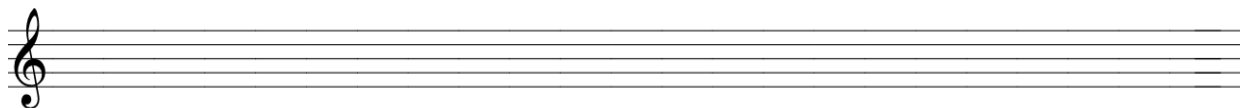
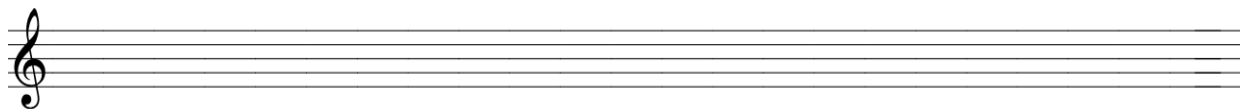
- Hợp âm bảy trưởng
- Hợp âm bảy thứ
- Hợp âm bảy thứ trưởng
- Hợp âm bảy thứ giảm
- Hợp âm bảy giảm

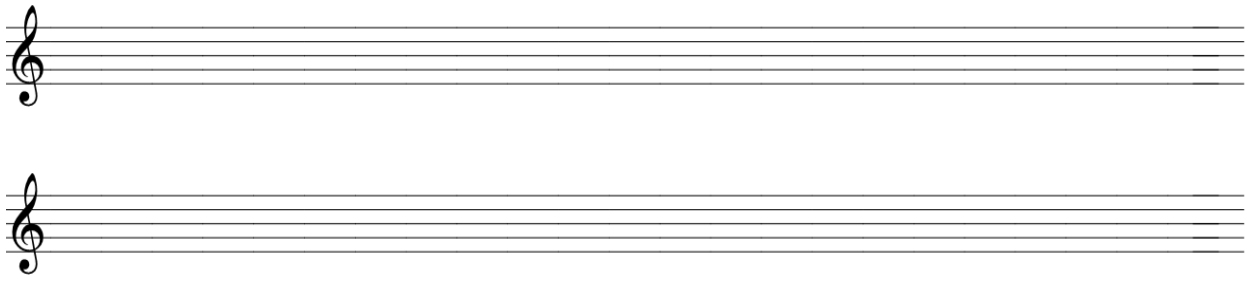
(viết đúng ký hiệu và tên gọi)

9. Hãy viết mỗi hợp bảy sau ở 4 thể: gốc, đảo 1, đảo 2, đảo 3 (viết đúng ký hiệu)

- Hợp âm Mi bảy trưởng
- Hợp âm Pha bảy thứ trưởng
- Hợp âm Rê bảy thứ
- Hợp âm La bảy thứ giảm

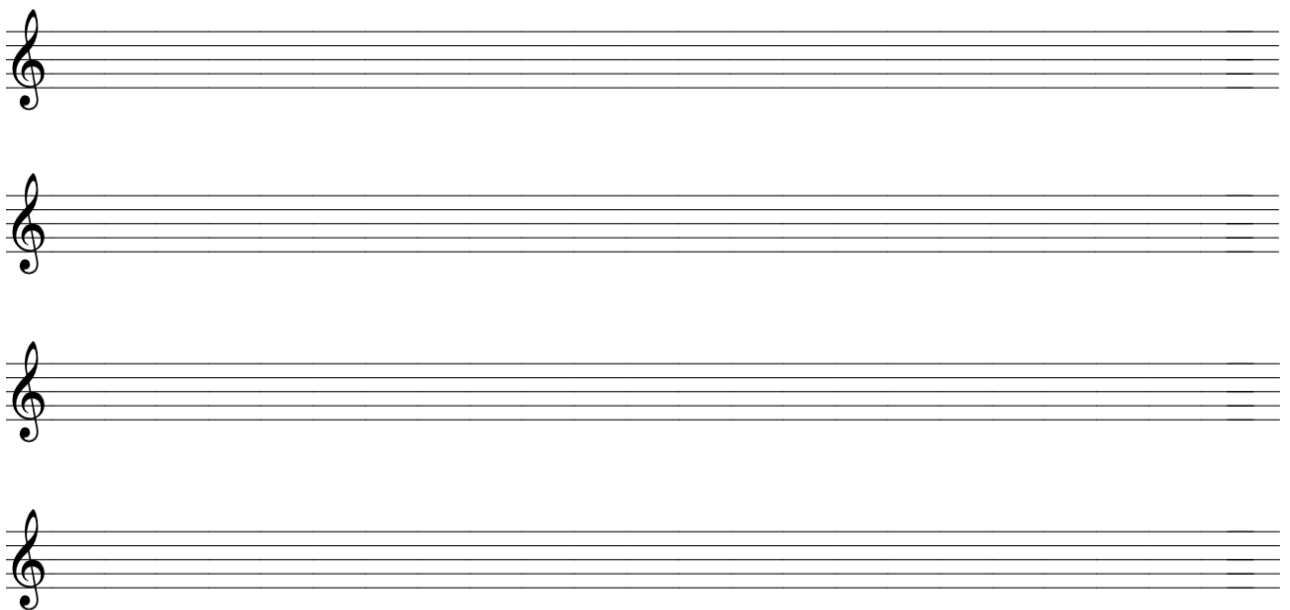

✓ 10. Hãy xác định các hợp âm bảy sau: (viết đúng ký hiệu)

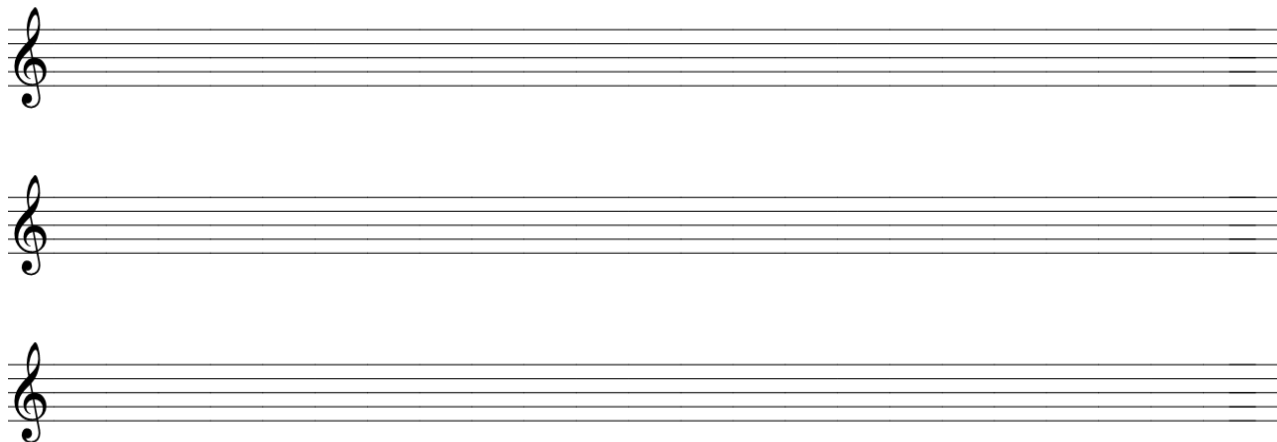
✓ 11. Hãy viết các hợp âm bảy sau:

a. Hợp âm La bảy trưởng đảo 2	g. Hợp âm Si bảy thứ trưởng đảo 1
b. Hợp âm Son bảy giảm đảo 1	h. Hợp âm La bảy thứ giảm gốc
c. Hợp âm Pha thăng bảy thứ giảm gốc	i. Hợp âm Pha bảy thứ đảo 3
d. Hợp âm Đô thăng bảy thứ đảo	3k. Hợp âm Si giáng bảy trưởng đảo 2
e. Hợp âm Mi giáng bảy thứ trưởng đảo 2	l. Hợp âm Rê bảy thứ trưởng đảo 3

12. Cho ký hiệu hợp âm, hãy viết các ký hiệu hợp âm đó bằng nốt nhạc:

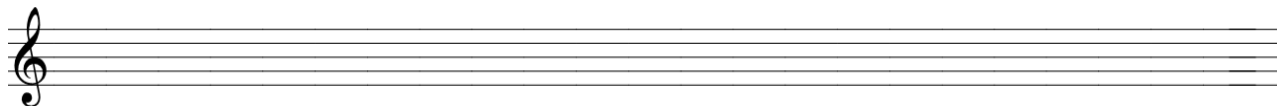
$F^{\#}m/C^{\#}$; $Gdim/B^b$; E^b/G ; A^b_7/C ; DM_7/A ; $Gdim_7/B^b$; Bm^{b5}_7/F ; $C^{\#}m_7/E$

13. Hãy viết ký hiệu hợp âm trong các bản nhạc sau thành nốt nhạc:

Chàng kỹ sĩ dũng cảm

R.Schumann

Bài tập trên đàn

Bài 1: Cho nốt e1 là âm gốc, hãy đàn các quãng sau:

3T ; 5Đ ; 2t ; 6T; 7t ; 8Đ

Bài 2: Cho nốt c2 là âm ngọn, hãy đàn 5 quãng diatonic sau đó đảo các quãng đó thành ghép .

Bài 3: Hãy đàn 1 giai điệu có sử dụng các quãng đơn, quãng kép, quãng cơ bản, quãng diatonic, quãng chromatic.

Bài 4: Hãy đàn giai điệu trong trích đoạn sau và phân tích nhạc sĩ sử dụng các quãng gì trong trích đoạn đó. [Phụ lục. 16]

Tia nắng hạt mưa

Nhạc: Khánh Vinh

Lời thơ: Lê Bình

Nhanh vừa - Vui

Hình như trong từng tia nắng có nét tinh nghịch bạn trai. Hình
như trong từng hạt mưa có nụ cười duyên bạn gái. Hình như trong từng tia
nắng hát lên theo từng tiếng ve. Hình như trong từng tiếng mưa
dòng lưu bút đọng lại. Tia nắng, hạt mưa! Tia nắng hạt
mưa trẻ mãi. Màu hoa phượng đỏ vô tư. Bạn ơi,
bạn ơi! Đừng trách đừng buồn vô cớ làm buồn tia
nắng hạt mưa. Hình... Đừng trách đừng buồn vô cớ

Bài 5. Từ nốt d1, hãy đàn các hợp âm 3 trưởng; thứ; tăng; giảm và các thể đảo của chúng.

Bài 6. Hãy đàn các hợp âm - Hợp âm Son bảy trưởng, hợp âm Pha bảy thứ trưởng đảo 1, hợp âm Mi bảy thứ đảo 2 , hợp âm La bảy thứ giảm, hợp âm Đô bảy giảm đảo 3, hợp âm Si giáng bảy thứ đảo 1.

Bài 7. Hãy hát và đàn hợp âm trong bài *Chúc mừng sinh nhật* và *Nối vòng tay lớn* (bản nhạc ở bài 7.b.1. và 7.b.2.)